

1986, 13. prosince – Sdělení VONS č. 596 „Rozsudek nad pražským katolickým samizdatem pravomocný“ o odvolacím soudním jednání v případě Vladimíra Fučíka a spol. u Městského soudu v Praze, který zamítl všechna odvolání proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4.¹

Dne 12. 12. proběhlo před odvolacím senátem Městského soudu v Praze za předsednictví JUDr. Jaroslava Novotného veřejné zasedání v trestní věci RNDr. Vladimíra Fučíka a spol. Byla projednána odvolání Vladimíra Fučíka CSc., Květoslavy Kuželové a Adolfa Rázka proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4, jímž byli uznáni vinnými trestným činem maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle ust. § 178 tr. z. (A. Rázek navíc trestným činem ohrožení devizového hospodářství podle ust. § 146/1 tr. z.) a byly jim uloženy podmíněné tresty v trvání osmi, resp. šesti měsíců.² Dále také odvolání obvodního prokurátora³ proti výroku téhož rozsudku, jímž byli obžalovaní ing. Václav Dvořák a Michal Holeček zproštěni viny. Soud všechna odvolání zamítl, takže rozsudek nabyl právní moci.⁴

Do soudní síně bylo volně vpuštěno 40–50 přátel obžalovaných včetně zástupců amerického a britského velvyslanectví. Obžalovaní ani jejich obhájci nebyli na svých právech kráceni, senát přijal a konstatoval k důkazu dopis pražského arcibiskupa kardinála Františka Tomáška adresovaný soudu, v němž primas katolické církve upozorňuje na nedostatek náboženské svobody v Československu, příznivě hodnotí úsilí obžalovaných tento nedostatek odstranit a přimlouvá se za jejich osvobození.⁵ Sami obžalovaní a jejich obhájci poukazovali především na to, že jestliže jako laici rozmnožovali náboženskou literaturu, nemůže to být pokládáno za duchovenskou činnost, přičemž právě tato právní kvalifikace se stala podkladem jejich odsouzení.

Celý proces – jakkoli vynesené tresty byly poměrně mírné a dva obžalovaní byli dokonce osvobozeni – je jen dalším důkazem nedostatku náboženské svobody v Československu a nevhodnosti

dosavadní právní úpravy, která je navíc v rozporu s ústavou a přijatými mezinárodními závazky.

Informace o Chartě 77, r. 9, 1986, č. 14, s. 10.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Vladimíra Fučíka a spol. viz dále sdělení VONS č. 436, 438, 446, 449, 522, 524, 530, 592 a 656, dokumenty č. 439, 441, 449, 452, 525, 527, 533, 595 a 659.
- ² Vladimíru Fučíkovi a Květoslavě Kuželové byl uložen trest ve výši osmi měsíců, Adolfu Rázkovi ve výši šesti měsíců. Viz rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ve věci V. Fučíka a spol. uložený in: LP, Sb. VONS, inv. č. 96, sign. I/17, kart. 22.
- ³ JUDr. Jitka Ebertová.
- ⁴ Usnesením senátu Obvodního soudu pro Prahu 4 za předsednictví JUDr. Evy Květenské z 23. 11. 1988 se Fučík stal účastníkem amnestie prezidenta republiky z 27. 10. 1988 a byl mu prominut zbytek trestu – od 27. 10. 1988 se na něj hledělo, jako by nebyl souzen. LP, Sb. VONS, inv. č. 96, sign. I/20, kart. 22.
- ⁵ V dopise kardinála Františka Tomáška z 11. 12. 1986 bylo uvedeno: *„Mám informace o této záležitosti [o procesu s V. Fučíkem a spol.]. Musím však vyjádřit svůj zásadní nesouhlas s trestáním věřících za činnost, která nejen není v rozporu se zákony, ale je naplňováním práv zaručených Ústavou ČSSR a mezinárodními dohodami o lidských právech. Tyto pozitivní normy jsou zakotveny v právu přirozeném, které poskytuje mravní podklad pro každý spravedlivý boj na světě: za mír a svobodu všeho druhu a proti útlaku všeho druhu.*

Prakticky to zahrnuje i právo na život podle vlastní víry, na její svobodné prohlubování slovem i písmem, právo na výchovu dětí ve víře, morálce, a na její sdělování každému, kdo má o ni zájem. Je to normální součást křesťanského života. Proto i laici mají nejen toto právo, ale i povinnost, takže nelze označovat opatřování a poskytování náboženských textů za duchovní činnost.

Dále je třeba zvážit, že obětavá činnost takových věřících je vyvolána známým nedostatkem duchovní literatury. Proto nutno souhlasit s jejich prohlášením při předchozím soudním projednáním, že by svou energii obrátili jiným směrem, kdyby katolická literatura byla dostačující.

Mohu osobně dosvědčit, jak škodlivě působí na prestiž naší republiky rozpor mezi veřejným prohlašováním náboženské svobody a faktickou praxí, pokud jde o postup bezpečnostních orgánů a soudů. Za hranicemi to vzbuzuje odpor a u našich věřících to prohlubuje nedůvěru.

Mimoto se už i u nás otevřeně píše o povážlivých jevech v naší společnosti, zvláště mezi mládeží. Proto působí trapně, že ti, kteří se snaží obětavě společnosti sloužit, aby se předcházelo těmto negativním jevům, jsou stavěni nejen na roveň škůdců společnosti, ale dokonce jsou postihováni trestním řízením. Když toto všechno vezmete v úvahu, lze očekávat, že upustíte od uložení trestů.“ Tamtéž, sign. IV/7, kart. 22.